

JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE- BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A^o. 1857.

Zaterdag 2 Februarij.

N°. 15.

Prijs per half jaar voor Batavia f 12,50.
Java 15,—
Buitenbezittingen . . . 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag van elke week, voor het tijdstip.

De prijs der Advertentie is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden. Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentie kunnen worden aangenomen tot elf ure's voormiddag.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den predikant bij de protestantsche gemeente te Pasoeroean P. L. de Gaaij Fortman.

Advertentien.

De resident van Batavia, superintendent van het verduktentoor, acht zich verplicht belanghebbenden opmerksaam te maken op de navolgende bepaling, voorkomende bij staatsblad 1829 no. 64, luidende:

Met alteratie op de bestaande bepalingen voor de vendukantoren in Nederlandsch-Indië, als provisionele maatregel te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat voortaan van alle onbewerkt goud of zilver, hetzij in staven, stof of anderszins, alsmede losse juweelen, een ruwe diamanten en paalen en alle soorten van vreemde muntspecien, bij publieke vendutie geveild wordende, geen ander vendusalaris zal worden betaald, dan 1 percent door den koper, en indien de gemelde artikelen worden opgehouden, ½ percent door den verkooper, en dat in geval van verkoop niets zal worden gebracht ten laste van den verkoper; onder uitdrukkelijke bepaling nogtans, dat de koopers zullen gehouden zijn, om ten genoegen van het vendukantoor, te stellen voldoende borgtogten, voor de behoorlijke betaling van den koopschat, na ommeekomst van den termijn van het verleende credit.

Onder mededeeling dat de onderwerpelijke bepaling ten stipste zal worden opgevolgd.

Inlichtingen gevraagd wordende omtrent het wedervaren van:
1e. Petrus Degens, zoon van Jacobus en van Wilhelmina Jacobs, geboren te Doorwerthen den 27sten Mei 1803, en in Mei 1830 met het schip *Handel-Maatschappij* uit Nederland naar Nederlandsch-Indië vertrokken.

2e. van Petrus Degens, zoon van Petrus Degens en van Johanna Olthof, geboren te Ouden Rhijn den 21sten Maart 1811, en in April 1837 uit Nederland naar de West-Indië vertrokken met het schip *de Zebra*.

Zoo wordt een iegelijk wien iets omtrent die personen mocht bekend zijn, beleefdelijk uitgenoodigd daarvan mededeeling te doen aan den de resident van Batavia.

De vice-admiraal, commandant van Z. M. zeemagt in Oost-Indië en inspecteur der marine, brengt ter kennis van belanghebbenden, dat op Zaterdag den 28sten Maart aanstaande, door tusschenkomst van het vendudepartement te Soerabaya, publiek zal worden verkocht: Z. M. voor de dienst afgekeurd stoomschip *Vesuvius*, liggende aldaar.

Vendutien

Maandag 23 Februarij, voor het woonhuis van mevrouw de weduwe Evers, in de Beerendrechtlaan, door van Slooten, Morgan & Co.

Dingsdag 24 Februarij, voor het commissiehuis van van Slooten, Morgan & Co.

Woensdag 25 Februarij, voor het commissiehuis van Gebr. Roselje & Co.

Donderdag 26 Februarij, voor het commissiehuis van John Pryce & Co.

Vrijdag 27 Februarij, voor het woonhuis van den heer F. Orth, op het molenvliet, nabij de sluis, door van Slooten, Morgan & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende hoedels:

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia: van wijlen *Sabodien, Hava en Jap Tjoen* of *Jap Tjoet*.

Vertrekkende Personen.

M. B. Hopman. — V. Pertat; — David Paterson. — M. et Mad. Lagardère.

Advertentiën.

Getrouwd:

G. VAN OVERBEEK DE MEIJER

met

A. M. H. VANNE.

KEDIRIE, TOELOENG-AGOENG, 2 Februarij 1857. (498)

Bevallen van eenen ZONN. P. G. E. Lens, Bischoff, SAMARANG, 9 Februarij 1857. (544)

Voorspoedig bevallen van een ZONN. D. L. G. Welter, geb. Cramer.

BATAVIA, 11 Februarij 1857. (501)

Den 4 Januarij 1857 ontliet mijne echtgenoot *Wilhelmina Henrietta Binkhuysen*. De woning van waaruit ik in 1832 met haar door den huwelijks-band werd vereenigd, in diezelfde woning werd die band, nadat zij met mij, gedurende 24 jaren, op verschillende plaatsen elders had gereisd en gepond, verbroken en, al dien tijd leefde, en, eindelijk, na een hoogst smartelijk lijden, ontliet zij als een gelovige, vrome christin. — Hoe treurig dit verlies voor mij en hare kinderen ook is, het troost ons verheugt ons echter dat wij haar, nu een hemeling, door 's Heeren liefde en genade, eens, eeuwig zalig, zullen wederzien.

(509) W. F. PLOEGMAN Sr.

SOERABAYA, Januarij 1857.

Overleden in den ouderdom van 67 jaren de heer P. Ombelid, in leven gepensionneerd ambtenaar.

TJANDJOER, den 19 Februarij 1857.

Strekken deze tevens tot algemeene en bijzondere kennisgeving. (551)

Vendutie

op Maandag den 23sten Februarij 1857,

voor het woonhuis van Mevrouw de Weduwe Evers, in de Beerendrechtlaan,

door Van Slooten, Morgan & Co.,

van Stoeien, Kasten, Barken, Tafels, Ledikanten, Spiegels en Schilderijen, voorts nog 2 spannen goed gedresseerde Wagenpaarden, Bendipaarden, enz. (504)

Op de Vendutie van Maandag zullen ook worden verkocht:

2 spannen Battak Paarden.

(505) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Op de Vendutie van Maandag den 23 Februarij, zal mede nog worden verkocht

een bendij, met Maccassaarsch paard en tuig compleet. (552) VAV SLOOTEN MORGAN & Co.

Vendutie

op Dingsdag den 24sten Februarij 1857, voor het commissiehuis van Van Slooten, Morgan & Co. van diverse Lijnwaden, een factuur Engelsche Messen, waaronder fijne Scheermessen, goud Galon, Gouddraad, Horologiën, en ten 11 ure precies van een compleet Wagenverhuurderij, toebehorende aan den bordel van wijlen den chiniese *Kouw Os*, gelegen in kampong Kenaga op Passer Senia, alsmede van het perceel gelegen in het Westerveld, blok P, deel 8 No. 28, buurt of wijk Pakodjan, bij de verponding geregistreerd onder No. 7565. (506)

Dingsdag 21 Februarij zal mede worden verkocht:

3 balen Goeniezakken.
10 kisten Holl. Schrijfpapier.

(513) door VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Vendutie

op Woensdag den 25 Februarij 1857,

voor het commissiehuis van Gebr. Roselje & Co.,

van divers Aardewerk, waaronder Eet- en Theeserviezen, Waschstellen, Glaswerk, Kramertjén, een factuur 1ste soort Engelsche parfumeriën bij kleine kavelingen, diverse Modewaren, waaronder fraaie damekleden, spreijen, geborduurde rokken, enz., voorts een partij pas aangebrachte Chinese goederen, bestaande uit 28 kisten superfine Mandarijn Thee, fijn Chinaaardewerk, zijden lakdoeken, Sokken, Gans voor gordijnen, Ivoeren en Paarlmoeren Waaijers, Vouwbeenen en stellen Fiches, alsmede eenige fraaie Manilla Shawls en Doeken. (503)

Op de Vendutie van Woensdag den 25 Februarij aanstaande zal mede voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

T. K. & C. 1 kist inh. 50 pic. beschadigde Salempewis, No. 4. een kist Speelkaarten, vijf geslepen Water- en Wijn-glazen, fraai verlakte Theebladen, half Linnen voor huisselijk gebruik in stukken van 60 Ellen, Rijtuig-laken, Sokken en Tafelkleeden.

(539) GEBR. ROSELJE & Co.

Vendutie.

op Donderdag den 26 Februarij 1857,

voor het Commissiehuis van John Pryce & Co.,

van diverse negotie goederen, een partij Manufacturen, en Aardewerk, Gouden Horologiën, IJzerwerk, circa 20 keizerlijke Japansche Kabaojen, 12 kistjes Anchovis, circa 50 vaatjes Boter enz.

en ten 10 ure precies

à 1% Vendu-Salaris

van een partij Sydney Staaf Goud.

(521)

DE GESTOLEN BRUIDSCHAT (vervolg.)

„Domme wetten,” zeide hij. „Regt onnoozele wetten. Voor de spitsboeven gemaakt, tegen de eerlijke lieden. De luitenant moet zijn geld toch weer hebben!” Hij studeerde in het boek verder. Op eens sprong hij zegevierend op. „Auditeurtje,” riep hij, half verwijtend, half vrolijk, „moet ik de wetten beter kennen dan gij. Daar staat het. Hoor maar: „Vooral zal zulk eene tuchting alsdan plaats vinden, wanneer de beschuldigde bij eene tegen hem bewezen misdaad, die hij niet alleen kan uitgeoefend hebben, de opgave der medeschuldigen weigert, of wanneer de roover of dief niet aanwijzen wil, waar zich de ontvreemde voorwerpen bevinden, of wanneer hij door valsche opgaven daarover den regter misleidt.” Het laatste geval hebben wij hier, auditeurtje. De mensch is een dief, niet waar, auditeurtje?”

„Nog niet bewezen, generaal.”

„Het geld is ontvreemd. Ontkent gij dat ook?”

„Neen, het staat vast door de beoedigde verklaring van den bestolene.”

„De mensch wil niet opgeven, waar het zich bevindt. Geeft gij dat ook toe?”

„Het is zoo.”

„Dus, tachtig, auditeurtje! Laat hem openlijk tachtig stoklagen geven.”

„Generaal —”

„Ontbreekt er nog iets?”

„De hoofdzaak. De wet veronderstelt ook hier het volle bewijs, dat de ontkennende werkelijk gestolen heeft, dat hij de dief is. De dief, die niet aanwijzen wil, zal getuigtigd worden. Een dief is enkel hij, die reeds volkomen van diefstal overtuigd is.”

De generaal zag weder in het wetboek. Hij werd stil.

„Domme wetten dat. Regt domme wetten!”

Op eens werd hij weer levendig. Hij scheen eene door de duisternis helder lichtende gedachte te hebben opgedaan.

„Auditeurtje!”

„Generaal?”

„De mensch heeft gestolen, twijfelt gij daaraan?”

„Ik voor mijn persoon betwijfel het niet.”

„Hij heeft een armen officier bestolen.”

De auditeur boog weder zwijgend.

„Hij heeft hem zijn geheel vermogen ontstolen.”

De auditeur boog.

„De officier moet het zijne terug hebben.”

De generaal zag bij elk zijner uitdrukkingen den auditeur aan, wien dus ook ditmaal enkel overbleef, zwijgend te buigen.

„De mensch kan volgens de wetten niet als overtuigde dief beschouwd worden.”

„Neen generaal.”

„Ook niet als leugenaar.”

„Zoo is het generaal.”

„Volgens de wetten kan ik hem dus ook als opper-regter niet laten tuchtigen.”

„Neen generaal.”

„Maar hij is hier uit de vesting uitgebroken.”

„Ja, generaal.”

„Dat is tegen de militaire orde der vesting.”

„Gewis, generaal.”

„Voor de militaire orde in de vesting moet ik waken, niet als opperregter, maar als vesting-commandant.”

„Tot uwe dienst, generaal.”

„Dus ook niet volgens die domme wetten, maar volgens mijne instructien.”

„Tot uwe dienst, generaal.”

„Ik heb volgens deze ook een regt van disciplinaire tuchting jegens de weerspannige gevangenen.”

„Zoo staat het in de instructie.”

„De generaal triumfeerde, dat zijn auditeur, die schoon in zijne oogen slechts half officier was, in regterlijke en vele andere dingen een leugenaar was voor hem was, tot nu toe zijne lotgenooten en enkele maal had kunnen tegenwerken.”

„Dus, auditeurtje, laat ik als commandant, niet als

De dief kreeg de tweede veertig stokslagen. Hij ver-

Théâtre Français de Batavia.

Direction de **M. VAN KINSBERGEN** et **A. POTIER**.

Avec l'autorisation de H. le Résident de Batavia.

Samedi, 21 Février 1857.

Relâche, de la Famille FÉRONI.

Lundi 23 Février 1857.

5me représentation du 10me mois de l'abonnement de la 2me année.

Les 3 premiers Actes de

Le Barbier de Séville.

On commencera à 7 heures précises.

(531)

Uit de hand te koop

een zeer mooi en groot Huis, staande nabij Goenoeng Saharie.

Te bevragen bij

(484)

B. J. LEON, qq.

TE KOOP

wegens vertrek. Eene goed geconserveerde piano van de fabriek van François Berden & Co., te bevragen bij den Heer D. D. de Jolle te Salatiga.

(507)

TE KOOP

OF TE HUUR

met primo April 1857, het Huis thans bewoond door den heer Bruining, gelegen dicht bij het paleis te Weltevreden. Te bevragen bij den heer

(502)

C. KEMISH, op Kramat.

TE KOOP

OF TE HUUR

het huis op Passer Senin bewoond door en te bevragen bij

(517)

KEGEL.

TE KOOP

OF TE HUUR

Wordt te Koop gevraagd een HERALDIQUE.

(535)

T. B. IHNEN.

TE HUUR

Het Kantoor, laatst geconcepeerd door den heer Mr. van Hemert.

(542)

TE HUUR

Een Huis op het Koningsplein, dadelijk te aanvaarden.

Adres bij

(528)

W. DE VAL.

BATAVIA, 3 Februarij 1857.

TE HUUR

Een ruim Huis, zeer geschikt voor

eene handelzaak, voorzien van groote ovens en daardoor levend deelmagtig voor eene bakkerij, gelegen op eene der beste standten te Soerabaya.

Te bevragen bij de Uitgevers van den Oostpost aldaar.

(485)

TE HUUR

Princ. Maart. het Huis aan het Koningplein, bewoond door den heer van Dolder.

(481)

J. B. KLEIJN.

TE HUUR

Een Huis, staande aan de wijk naar Tenabang. Te bevragen bij

(480)

M. RUDOLPH.

Loten in de 232ste Nederl. Staats-Loterij

bij vooruitbestelling in heelen en onderdeelen te bekomen, ad f 85 per lot, te Batavia en Samarang, bij

(530)

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Horlogerie. Bijouterie. Clerc et Thomérieux,

Élèves des Fabriques de Genève,

arrivant d'Europe, ont l'honneur de prévenir le public de Batavia, qu'ils viennent d'ouvrir, Hôtel des Indes No. 48, leur Magasin et Atelier de réparations de Montres, Pendules, Boîtes à Musique, etc.

(529)

HET KANTOOR

van Mr. van Hemert is verplaatst naar de Javaasche Bank, in het loaal laatst geconcepeerd door de Oost-Indische Maatschappij van Administratie en Lijfrente.

(548)

De ondergeteekende biedt hij deze zijne diensten aan als Commissienaar, en ook het leveren van Rotting, Kadjang Matten, Vetsmeer, Klapper en Katjang Olie, en andere benodigdheden voor de fabrieken, enz., zullende hij trachten, door billijke handelingen, zich het in hem te stellen vertrouwen waardig te maken.

(550)

W. R. GULDENAAR.

SAMARANG, den 17 Februarij 1857.

L'état de santé du soussigné ne lui ayant pas permis de voir plusieurs personnes, auxquelles il aurait désiré faire ses adieux, il leur adresse, par la voie de ce journal, une amicale poignée de main, en leur souhaitant bonjour et santé.

(533)

A. PONS.

Societät der Harmonie.

Algemeene vergadering van de leden der Societät der Harmonie op Zaterdag den 21 Februarij aanstaande, des avonds ten 8 ure.

(508)

De Secretaris

D. W. SCHIFF.

Instituut voor Opvoeding

en

Laag en Middelbaar Onderwijs

De ondergeteekende maakt aan ouders en voogden bekend dat zij voornemens is op eenen nader te bepalen dag te openen een instituut voor opvoeding en laag en middelbaar onderwijs voor jonge jefvrouwen. Op grond eener langdurige ondervinding en der goede resultaten welke zij heeft mogen erlangen in de verzenigde staten van Noord-Amerika, alwaar zij gedurende een tiental jaren zich aan het hoofd van een voornaam instituut geplaatst zag, durft zij de hoop koesteren dat ook het vertrouwen hetwelk men hier in haar zal stellen niet zal beschaamd worden. Nadere informatiën omtrent prospectus conditiën enz. zijn te bekomen tot 1° Maart bij haar ten huize van den Heer van Dolder, en na dien tijd aan het provisioneel door haar betrokken huis op het Koningsplein, hoek gang Soott.

(482)

B. HOOLA VAN NOOTEN.

BATAVIA, 16 Februarij 1857.

Bij van Haren Noman & Kolff is de intekening gepend op een werk, getiteld:

De Geschiedenis van het Notaris-amt in Nederlandsch-Indië,

van af de eerste in bezittinging dezer kolonie tot aan den tegenwoordigen tijd, door

D. BODDE,

Notaris te Makassar.

Berigt van Uitgave is op aanvraag te bekomen.

(547)

Engelsche NAGEL- & BORDOORSCHAARTJES.

Engelsche supra PENNEMESSEN. Engelsche Rogers, Chalker's en Mappins SCHEERMESSEN.

Bastet INSTRUMENTMESSEN, met 6 lemnetten, alles van het fijnste Staal.

Ontvangen bij

(470)

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

MALEISCHE TAAL.

Dr. P. P. Roorda van Eysinga, Algemeen Nederduitsch-Maleisch Woordenboek, in de hof-, volks- en lage taal, fraai gebonden f 16.

W. A. P. Roorda van Eysinga, Nieuwe Maleische spraakkunst, met Maleisch-Nederduitsch Woordenboek vermeerderd en verbeterd, 1856 f 5.

Idem, Maleisch en Nederduitsch Woordenboek, ten dienste van hen die geen Arabische karakters gebruiken. Nieuwe uitgave, 1856 f 2,50.

Te Batavia en Samarang bij

(471)

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

ALMANACH COMIQUE PROPHETIQUE

et de l'ILLUSTRATION, à f 1 la pièce, chez

(473)

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Elastieke Ballen

(Gomme Vulcanisée),

wederom ontvangen bij

(472)

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

V. Pervat, gemeytigde Jacobus Hymans.

(499)

Mr. et Mme Lagardère quittent Java.

(498)

Bij tijdige aankomst der Mail, zal de Heringin der Nederlanden over SAMARANG naar SOERABAYA op den 21sten dezes vertrekken. Adres bij

de Directeuren der N. I. St. Maatschappij.

(523)

MACLAINE, WATSON & Co.

20 Februarij 1857.

Het stoomschip Palembang zal 24 uren na aankomst der verwacht wordende landmail via SAMARANG naar SOERABAYA vertrekken.

Na aankomst van dat stoomschip te Soerabaya, vervolgt het stoomschip Padang zijne reis naar MACASSAR, TIMOR en de MOLUKKO'S.

Voor Passage adresseere men zich bij

(537)

W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 21 Februarij 1857.

Het Stoomschip Soerabaja zal twee maal 24 uren na aankomst der verwacht wordende landmail naar BENKONLEN en PADANG vertrekken.

Voor vracht en passage adresseere men zich bij

(538)

W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 21 Februarij 1857.

roerde zich ook ditmaal niet. Maar zijn gelaat was doodbleek geworden, om zijne oogen had hij wijde, zwarte kringen.

„Nu, het geld?” vroeg de korporaal weder, toen de executie geëindigd was.

De getuchtigde antwoordde met een blik van stille, maar des te dreigender woede.

De auditeur rapporteerde den generaal weder.

„Ook de tweede tuchting is voltrokken.”

„Heeft hij bekend?”

„Neen.”

„Voor van daag mag hij rust hebben.”

Den volgenden morgen moest de auditeur weder bij den generaal komen.

„Auditeur, de mensche moet van daag weder zijne tuchting hebben.”

„Maar, vereerde generaal —”

„Auditeur, de mensche heeft een armen luitenant bestolen.”

„Generaal, ik bid u —”

„De vader van de bruid was mijn vriend.”

„Generaal, geef aan de stem der —”

„Vooreerst veertig, auditeur, omdat hij het soldatenbuis, dat hij heeft medegenomen, niet teruggebragt heeft. Geen tegenspraak!”

De auditeur moest ook de derde tuchting laten voltrekken. Vooraf liet hij den gevangene in de ver-

hoorkamer brengen.

„Jure,” zeide hij tot hem, „de generaal heeft u eene nieuwe tuchting van veertig stokslagen voorgeschreven, voor het zoekmaken van uwe gevangenkleding. Hij zal u op die wijze verder laten tuchtingen, totdat gij het geld teruggeeft. Ik ken hem, en hij heeft er het regt toe. Kom tot inkeer. Laat u niet geheel verminken.”

„Ik heb niet gestolen, ik weet van geen geld,” antwoordde de dief met zijn onbeschaamden trots.

Hij kreeg de derde veertig stokslagen. Hij hield ze ook uit op zijn reeds gewonden rug, die hem thans vreeslijk zeer deed. Hij hield ze standvastig uit, zonder een geluid. Maar zijn geheel gelaat werd aardvaal, en zijn geheel lichaam sidderde.

„Nu?” vroeg de korporaal weder.

De gevangene wilde hem in het gelaat spuwen; maar hij weerhield zich en trok stil af.

De auditeur rapporteerde den generaal de voltrekking van de derde tuchting.

„En hij heeft nog niet bekend?”

„Neen, generaal.”

Het doet mij leed, auditeur, maar de mensche heeft eenen officier zijn alles ontatolen, en de bruid is de dochter van mijn vriend. Hij heeft zijn buis, een militair buis, te Berlijn in een sloot geworpen. Hij heeft dat zelf bekend, dat is een affront, en hij ver-

dient daarvoor de vierde veertig. Laat se hem ge-

ven.”

„Nog van daag, generaal?”

„Nog van daag.”

De auditeur liet eerst den gevangene door een geneesheer onderzoeken, of hij weder vatbaar de tuchting zou kunnen verduren. De veratkte dief hield zich krachtiger dan hij was. Het advies van den geneesheer was bevestigend.

De vierde executie begon.

De dief gaf ook thans geen geluid van zich. Maar bij den twintigsten slag zakte hij ineen. De auditeur beval op te houden. De getuchtigde werd naar het hospitaal gebragt. De duistere, energische misdadiger had, ook een ijzeren gestel. Na veertien dagen was hij weder hersteld.

De generaal liet den auditeur roepen.

PASSAGE NAAR SAMARANG

om spoedig te vertrekken per Ned. Barkschip
CHRISTIAAN HUIJGENS, kapitein J.
Muller.
Adres bij

(554)

DE WEERDT RUYL & Co.

Passage naar Soerabaya

wordt aangeboden per het Nederl. Barkschip
PROVINCIE DRENTHE, Kapitein M.
Beckerling om spoedig derwaarts te vertrek-
ken.

Adres de Gezagvoerder in het Java Hotel en de agenten
(549) **VAN DER BURG, VRISENDORP & Co.**
BATAVIA, 21 Februarij 1857.

Passage naar Soerabaja

wordt aangeboden met het Ned. barkschip
FACTORIJ, kapitein J. Jansen, om in
de aanstaande week derwaarts te vertrekken.

Adres bij de Agenten
(515) **LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.**

Passage naar Nederland

om na de eerste helft van Maart van hier te
vertrekken, wordt aangeboden met het snel-
zeilend schip **MARGARETHA JOHANNA**
kap. J. B. Roluffs, zijnde bijzonder goed ingerigt
voor den overvoer van Passagiers en heeft een geëxa-
mineerd docter aan boord. Adres bij de Agenten,

(519) **PAINE, STRICKER & Co.**

Passage naar Rotterdam

met het schip **BEZOEKIE**, kap. J. M.
Lammers van Buere, hebbende aan boord
een geëxamineerd geneesheer en eene melk-
gevende koe, en uitmuntend ingerigt voor den overvoer
van passagiers, zallende in het laatst van deze maand
van hier vertrekken. Adres bij

492) **REIJNST & VINJU.**

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden, het snelleifend Neder-
landsch fregatschip **ISSSEL**, kapitein A.
Visser, uitmuntend ingerigt voor den over-
voer van passagiers, het vertrek omstreeks
het begin van April van hier aulende plaats
hebben. Nadere informatie te bekomen bij de heeren
Dorrepal & Co., te Samarang, de heeren *Schimmel-
penninck & Co.*, te Soerabaya, en de Agenten alhier,

(479) **VAN DER BURG, VRISENDORP & Co.**

BATAVIA, 18 Februarij 1857.

BATAVIA.

De verjaring van den geboortedag van Zijne Majesteit
Koning Willem III, wordt alhier op den 19 dezer met
de gewone plechtigheden en luister gevierd.

Ten 7 ure in den morgen waren de garnizoenen van
Weltevreden en Meester Cornelis op het Waterlooplein
vereenigd en werd er eene groote parade gehouden voor
Z. E. den Gouverneur-Generaal, door een talrijken staf
omringd. Het weder was op dien morgen zeer gunstig
maar wij vernemen is Zijne Excellentie bijzonder
tevreden geweest over het schoone voorkomen der troe-
pen en de wijze, waarop zij defileerden.

Ten 10 ure des morgens nam Z. E. in het gouver-
nementgebouw te Weltevreden, in tegenwoordigheid
van den raad van Nederlandsch Indië, de gelukwen-
schen aan van de regterijke magt, de officieren der
zee- en landmagt, de hoofden der departementen van
algemeen bestuur, de algemeene rekenkamer, het plaat-
selijk bestuur, de geestelijkheid en den handelstand.

Van de citadel Prins Frederik te Weltevreden werd
een Koninklijk Salut gedaan. Even zoo op de ter reede
liggende oorlogschepen, aan wier boord werd gepara-
deerd, terwijl al de koopvaardijochepen met vlaggen en
wijnstelen prenten.

Zoo wel de schepelingen van Z. M. zeemagt als de
mannschappen der garnizoenen te Weltevreden en Mees-
ter Cornelis, werden op dien dag op brood, vleesch en
wijn onthaald.

In het Societeits gebouw de *Harmonie* had in den
avond een luisterrijk galabal en souper plaats, dat tot
laat in den nacht voortduurde. Zijne Excellentie stelde
een toepasselijken feestdrank in, die door de genoo-
digden met geestdrift ontvangen en luide toegejuicht
werd. Het gebouw was maak vol versierd en eene fraaije
illuminatie aan de overzijde der rivier, verhoogde den
luister van het feest.

Uit het Zuider- en Oosterkwartier der Bataviasche
Omvelanden werd ons het volgende medegedeeld:

Op den 15den dezer kreeg een inlander, Miloen ge-
noemd, oud 23 jaren, zulk een geweldigen schop van
den aard, hetwelk hij op den weg van Bekasie leidde,
dat hij dientengevolge onmiddellijk is overleden.

Zes maanden te voren, was ook de vader van dien
jongeling, de inlander Medjod, op eene ongelukkige
wijze, door een val uit een areenboom, om het leven
gekomen.

Door een zwaren rukwind zijn, mede op den 15
dezer, verscheidene boedjagewoningen, een gebouw
van den rijstmol en een zeer groote tamarindenboom,
nabij het heerenhuis op het land Tjakong omvergewaaid,
waarbij echter geene andere ongelukken hebben plaats
gehad.

De op het land Tjikarang wonende inlandsche
vrouw Asima, was in eene rawa gaan vissen. Toe-
vallig was het banjir en de waterstand der rivier zoo
hoog, dat zij deselve niet van den wal kon onderschei-
den, waardoor zij een misstap deed en verdronk. Drie

dagen later is haar lijk in de rivier Tjitarum te Batoe
Djaia opgevischt.

Op den 17den werd in de kali Bata Bangka, te-
gen een bandoengan aangedreven, gevonden, het lijk
van een, tot dusverre onbekenden inlander van mid-
delbaren leeftijd, vrij wel gekleed, doch met bijna ge-
heel afgesneden hals en gebonden handen.

Grissee, 7 Febr. Heden had alhier een heugelijk
feest plaats: de inwijding van het nieuw opgerigte school-
gebouw, door het hoofd van het plaatselijk bestuur.
Des morgens ten half-tien ure, vertrok de onderwijzer
S. C. van der Bent, met een vijftigtal zijner leerlin-
gen, onder geleide van muziek, naar het schoollocaal,
hetwelk voor deze festiviteit met groen en vlaggen ver-
sierd was. Eene talrijke opkomst van de ingezetenen
getuigde van de groote belangstelling, welke men in
deze gebeurtenis stelde. Ten tien ure verscheen de
Heer van der Poel, Assistent-Resident alhier, die, nadat
door de kinderen eenige toepasselijke liederen waren
gezongen, eene toespraak hield, die besluitende met de
school als ingewijd en geopend te verklaren. Een der
oudste leerlingen bedankte daarop den Assistent-Resi-
dent, door wiens ijverige bemoeijenissen dit gebouw
hier tot stand is gekomen. Hierna keerde een ieder,
vol van het gewigt dier gebeurtenis, huiswaarts, ech-
ter om des avonds zich weder in het gebouw te ver-
zamelen, alwaar, door de welwillende medewerking
van ieder der ingezetenen, voor de kinderen eene dans-
partij gegeven werd. Gestapt en vrolijk vermaakte zich
de jeugd en het was ons aangenaam zulks te zien,
daar wij innig gevoelden, dat voorregt, dat haar te
beurt gevallen is. Tot laat in den nacht duurde het
feest; jeugd en ouderdom werden vergenoegd huis-
waarts.

Kedirie. In den namiddag van den 23sten Januarij
j., kwartier over vier ure, werden in deze residentie
twee snel op elkander volgende vrij hevige aardschud-
dingen waargenomen, de rigting hebbende van het Z.
of Z. O. naar het N. of N. W. — Ongelukken hebben
daarbij niet plaats gehad.

Den 27sten daaropvolgende werd in de nabijheid der
suikerfabriek Madjopangong, niet ver van Toelung-
Agong, eene met pannen gedekte bamboezen woning
door eenen sterken rukwind omvergeworpen, waarbij
vier inlanders ligt verwond werden.

In den namiddag van den volgende dag, ten 2 ure,
werd te Toelung-Agong eene windhoos opgemerkt, die
in het district Kalangbret 40 inlandsche woningen heeft
omvergeworpen of zwaar beschadigd, en waardoor ruim
150 vruchtboomen, waaronder 61 klapperboomen, zijn
ontworteld. (Jav. Cour.)

Soerabaya, 14 Febr. Van Pasoeroean meldt men ons:
Drie personen, een man en twee vrouwen, werden
op den 31 Januarij j., omstreeks 4 uur in den namid-
dag, nabij de dessa Belong en Toempang, in de afdee-
ling Malang, door den bliksem getroffen, met dat ge-
volg, dat een hunner op de plaats dood bleef, terwijl
de overigen gewond werden, doch alle hoop op herstel
geven.

(Soer. N. en Adv. Bl.)

ENGELAND.

Londen, 17 November. De prins van Linangen, zoon
uit het eerste huwelijk der hertogin van Kent, (moeder
der koningin van Engeland), en neef van koning
Leopold van België, is, in het kasteel van Windsor,
alwaar hij eenige dagen te voren ziek was geworden,
overleden. Karel Frederik Willem Emide, prins van
Linangen, den 12 September 1804 geboren, was dus
slechts 52 jaren oud en luitenant-generaal in dienst van
Beijeren. Hij laat twee zoons na, Ernest, de eerste, oud
26 jaren, luitenant bij de Engelseche marine en Edouard,
de tweede, oud 23 jaren, kapitein bij het regiment Oos-
tenrijksche uhlanen.

Den 9 November is in het dorp Debden, in zijn
82ste jaar overleden, de zekere heer James Mansfield, voor-
waar wel een buitengewoon mensch, zegt de *Morning
Chronicle*. Ofschoon niet meer dan van middelmatige
grootte, bezat hij een monsterachtige dikte. Hij had
een omvang van drie Nederlandsche ellen en wog 231
Nederl. ponden. Wanneer hij in zijn, opzettelijk voor
hem gemaakten stoel zat, bedekte zijn buik zijne knieën
en hing tot op den grond.

Londen, 21 November. De *Times* maakt de bijzon-
derheden bekend, betrekkelijk een voorloopig onderzoek
omtrent een diefstal, in de maand Mei van het afgelo-
pen jaar op den Zuidwester spoorweg gepleegd, eene
zaak, die volgens dat dagblad eene der berochtste in
Engeland zal worden. Volgens de tot op heden afge-
legde verklaringen, schijnt het dat die diefstal, ten be-
drage van 15000 ponden sterling (£ 72,000), door vier
personen, genaamd William Pierce, James Burgess en
Fester, alle drie bij de maatschappij van dien spoorweg
in dienst en zekerden Eduard Agar, begaan is.

De wijze, waarop die diefstal is ontdekt, is zeer op-
merkenwaardig. Agar leefde met eene jonge vrouw,
bij wie hij een kind had van twee jaren. Wegens eene
kleine misdaad gevangen gezet, stelde hij die vrouw,
benevens eene som van 7000 ponden sterling, uit dien
diefstal voortgesproken, onder de hoede van zijnen me-
depligtige, Pierce. Deze, die vrouw en haar kind weg-
gejaagd hebbende, zocht wilde zij zich wreken en lag bij
de politie verklaringen af, die het in hechtenis zetten
van Pierce en Burgess ten gevolge hadden.

Het geld, langs den Zuiderspoorweg vervoerd wor-
dende, wordt te Londen in een ijzeren kist geborgen.
Die kist wordt aan een man toevertrouwd, die ze naar
het station overbrengt en daar aan een beambte over-
geeft, welke ze in eene andere kist bergt en de sleutels
bij zich houdt. Maar wie het eens is met de bewaar-
der dier sleutels of hij zelve, kan die kist gemakkelijk
tusschen Londen en Folkestone ledigen. Volgens de
verklaring van Agar, werd de diefstal tusschen hem
en Pierce afgesproken. Fester wist de sleutels magtig
te worden, naar welken hij valsche liet maken. Een-
maal in het bezit der laatste, zoo wachteten de me-
depligtigen slechts op eene gunstige gelegenheid en
voorzagen zich van zakken met lood gevuld, om die in

de plaats van het geld te leggen, ten einde door de
vermindering der zwaarte van de geldkist, den diefstal
niet te verraden.

Op een avond, dat Burgess de wacht had in den trein
van Folkestone, begaven de drie overigen zich naar de
station. Pierce nam, verkleed, plaats in een wagen der
1ste klasse, terwijl het den anderen medepligtigen geluk-
ten, zich in den bagagewagen te plaatsen en zich van
den inhoud der kist meester te maken. Aan de station
van Redhill, vervoegde Pierce zich bij zijne makkers
en men gaf hem verscheidene zakken met goud geld
over en toen de trein weder voortstoomde, gingen de
drie anderen ook met hun werk voort tot aan Douvres,
alwaar Burgess, als in zijne betrekking van beambte
der maatschappij werkzaam, de zakken met zilvergeld
aan Pierce en Agar ter hand stelde.

De getuigen van den laatste hebben ook de wijze
opgegeven, waarop door hem over het bedrag van den
diefstal beschikt is. Men hoopt door de volgende ver-
hooren nog meer bijzonderheden te vernemen.

Te Londen loopt het gerucht, dat er vier nieuwe
veldmarschalken zullen worden benoemd, te weten:
de hertog van Cambridge, lord Seaton, lord Gough en
de graaf Cathcart. Wat den hertog betreft, zoo moet
die bevordering door den tijd van zelve voor hem ke-
men, en de drie overige opperofficieren hebben de eer,
welke men hun wil aandoen, wel verdiend. De hertog
zal door die bevordering 's jaars 8000 ponden sterling
tractement meer verkrijgen, doch die drie generaals
ontvangen, als op non-activiteit zijnde, niets meer dan
tractementen als kolonels.

FRANKRIJK.

Paris, 21 Nov. Men leest in den *Moniteur* van het
leger:

De Keizer heeft, op het voorstel van den minister van
oorlog, bepaald, dat het woord Sebastopol op de ade-
laars van alle corpsen, die aan den oorlog in den Le-
vant hebben deel genomen, zal worden ingesneden,
gelijk ook de woorden Bomarsund, Alma, Inkermann
en Traktir op die van de corpsen, welke bij die ge-
vechten hebben tegenwoordig geweest.

Die bepaling is zoo wel toepasselijk voor de regimen-
ten, die slechts daarbij door detachementen vertegen-
woordigd werden, als voor die, wier staf met den
adelaar een deel van dat leger uitmaakte.

Op die wijze zal de roemrijke herinnering aan de
diensten, door die corpsen in den Levantschen oorlog
bewezen, in het leger vereeuwigd worden.

De volgende bekendmaking, zegt de *Abeille Can-
choise*, die wij verzocht zijn op te nemen, bevat eene
bekentenis, wier zeldzame openhartigheid wel verdient
opgemerkt te worden.

Ik ondergeteekende, Perpetue Gommee, echtgenoot
van Jerome Maltot, verzoek alle winkeliers, herbergiers
en andere personen, mij niet het geringste crediet meer
te geven, aangezien ik de ongelukkige gewoonte heb
van mij aan den drank over te geven, en mijn man
mijne schulden niet meer betalen zal.

Perpetue Gommée, echtgenoot van
Jerome Maltot.

De ondergeteekende keurt de bovenstaande verklaring
goed.

Jerome Maltot.

Paris, 23 Nov. Door onderscheidene dagbladen is
gesproken van eene circulaire, welke Prins Gortscha-
koff, betreffende de thans aanhangige moeilijkheden in
de uitvoering van het Parijsche vredesverdrag, zoude
uitgevaardigd hebben. In deze circulaire zoude de Rus-
sische regering in zeer gematigde taal op zich zeer te
vreden betoonende over de overeenstemming van inzigt-
ten, welke er tusschen Frankrijk en Engeland heerscht,
verklaard hebben bereid te zijn, om af te zien van
zijne aanspraken op het Slangeneiland, maar daarente-
gen aandringen op het onderwerpen van zijne aanspra-
ken op Bolgrad aan het oordeel van het Parijsche
congres. Het Engelsche dagblad de *Times* ontkent echter
het bestaan van deze circulaire en beweert, dat Rus-
land, in weerwil van eene levendige wisseling van
diplomatische nota's tusschen de mogendheden, zijn ge-
voelen omtrent de aanhangige kwestien nog niet heeft
doen kennen. Andere bladen erkennen wel te waar
het bestaan van deze circulaire en nemen geheel of
gedeeltelijk den opgegeven inhoud van dit stuk aan.
Volgens de laatste onderstelling zoude Rusland zich al-
leen verklaard hebben, ten aanzien van de kwestie van
Bolgrad. Zoo als men ziet, bestaat omtrent deze zaak
nog weinig licht. Van eene geloofwaardige zijde wordt
echter aangenomen, dat hetgeen omtrent de bedoelingen
van Rusland in deze circulaire wordt gemeld, altoos
met de waarheid overeenkomstig schijnt, te weten,
dat Rusland bereid is, de kwestie van het Slangeneiland
aan eene gemengde commissie ter beslissing te onder-
werpen, maar dat het congres de nieuwe grensbepaling
van Bessarabie beslisse.

Gisteren is het Café Parisien geopend. Het werd
door 30,000 personen bezocht. Men roemt de buiten-
gewone pracht van dit lokaal, dat het fraaiste in van
zijne soort, hetwelk bestaat. Het is in 6 maanden
voltooid en kost 2 miljoen francs.

SWITZERLAND.

Wenen, 11 November. Het gerucht van het afste-
den van Graaf Leo Thun, Minister van Eeredienst en
Openbaar onderwijs, hetwelk eenigen tijd geleden werd
verspreid, heeft zich in deze dagen hernieuwd, doch
wordt door een der dagbladen, het orgaan naar men
wil van dien Minister, tegengesproken. Niettemin ver-
zekert men, dat er wel een oogenblik sprake is ge-
weest van het aanbieden van Graaf Leo Thuns ontslag,
doch men voegt er bij, dat de keizer het niet heeft wil-
len aannemen.

Men schrijft den stap diens ministers van eeredienst
toe, aan de houding door de Hongarijsche protestanten
aangenomen, tegen over het door hem aan de overwe-
ging hunner districtvergaderingen onderworpen ont-
werp eenen constitutie. Bekend is het dat die verga-
deringen zich onbevoegd hebben verklaard, om over dat
ontwerp te beslissen, hetwelk, volgens haar, slechts van
eene algemeene Synode kan uitgaan en even zoo weet
ieder, dat zij de zamenroeping dier Synode vorderen,
zich deswege gedragende aan de vrijheden en voorreg-

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaterdag 21 Februarij 1857, No. 15.

ten haar herhaaldelijk door de Souvereinen en landsvergaderingen gewaarborgd.

Na de verschillende beweegredenen, in de verzoekschriften der Protestanten en Hongarije voorkomende, opgesomd te hebben, drukt een onzer dagbladen zich dienaangaande in de volgende bewoordingen uit.

Wij mogen er wel aan twifelen, dat deze vorderingen door het gouvernement gunstig zullen worden ontvangen, want, nadat het Concordaat met den Heiligen stoel gesloten, het regt der Katholieke kerk, om zich zelve te regeren, zoo bepaald en ten volle heeft verzekerd; nadat de wetgeving en regtspleging over de Katholieke en gemengde huwelijken aan de geestelijke regtbanken is vervallen, kan men, om consequent te blijven en uit eerbied voor het zoo dikwiel geuit beginsel van gelijkheid van regten voor alle door den staat erkende geloofsbelijdenissen, der Evangelische kerken niet weigeren, zelve haar geestelijke aangelegenheden te regelen.

Geenszins twijfelt men er aan, dat het Gouvernement hier het voornemen zou koesteren, om aan de vorderingen der Protestanten, voor zoo ver zij gegrond zijn, toe te geven; niettemin schijnt het moeilijk dat hetzelfde en de Evangelische kerken zich op het door de laatste gekozen terrein, namelijk het werkelijk staatkundige, zullen kunnen verstaan. De Hongarijsche protestanten schijnen vergeten te hebben, dat de omwenteling van 1848 over Hongarije is gegaan en menig bouwstuk der vorige eeuwen heeft vernield.

Hanover, 14 Nov. De uitvaardiging der koninklijke ordonnantie van den 8sten, waarbij de beide wetgevende kamers voor de tweede maal in één jaar worden ontbonden, heeft in alle Constitutionele Staten van Noord Duitschland, een zeer ligt te begrijpen indruk te weeg gebracht. Een der voornaamste beweegredenen, die het Ministerie tot dat uiterste gedreven heeft, is de kwestie over de vermeederling de civiele lijst des Konings, in de laatste zitting voorgesteld.

Die lijst is, met overeenstemming met wijlen Koning Ernst August, door de constitutie van 1849 gesteld op 514000 thalers, afgescheiden van 125000 andere thalers, de interest uitmakende van 800000 ponden sterling, ten gevolge van een fidei-commis en ten voordeele van het regerend huis van Hanover in de Engelsche bank belegen. Zij bestond dus uit 679000 thalers en dat in een land, hetwelk, volgens de laatste telling in December 1852, niet meer dan 1800000 inwoners telt.

Het Gouvernement vroeg in Junij 11. eene vermeederling van 80000 thalers, hetgeen de civiele lijst, ongetrekkend de bedoelde interest zou gebragt hebben op ongeveer 600000 thalers. Dit voorstel gaf herhaaldelijk aanleiding tot hevige debatten tusschen den Minister van Binnenlandsche zaken en de commissie voor de Financien. De meerderheid schenen geneigd de vermeederling toe te staan, doch men kon het niet eens worden over de wijze, waarop de koninklijke schatkist die som zou ontvangen.

In Europa bestaat er misschien geen land, dat rijker land en bosch eigendommen bezit, dan Hanover. Al de openbare domeinen worden sedert onheugelijke tijden, ten voordeele van den staat bestuurd door eene commissie van Financien, wier leden voor de helft door de regering en de andere helft door de kamers benoemd worden. Het tegenwoordig ministerie verlangende, in opvolging van de Koninklijke ordonnantie van 1 Augustus 1855, de kroon aan de verplichting te onttrekken, om jaarlijks, gelijk de in werking zijnde constitutie het voorschrijft, het cijfer der civiele lijst en van de Apanagien te bepalen, stelde aan de tweede kamer voor, om de regering uit de openbare domeinen, eene uitgestrektheid grond en bosch te doen uitkiezen, wier opbrengst, berekend gemiddeld over de laatste twintig jaren, den Koning eene inkomst van 600000 thalers zoude verzekeren. Op die wijze zag de regering zich voor altijd van de verplichting bevrijd om door de nationale vertegenwoordiging het bedrag der civiele lijst en apanagien te doen vaststellen. Alle pogingen der regering, om eene meerderheid voor dat voorstel te verwerven, vruchteloos gebleven zijnde, zoo werden de kamers, na twee maanden vroeger gesloten te zijn, als nu op nieuw ontbonden.

— Den 12den Nov. had op den spoorweg bij Venetie het volgende voorval plaats. Eene door de bestuurders verlatene locomotief snelde in volle vaart naar het station Mestre heen en had naar allen schijn een groot ongeluk kunnen te weeg brengen, toen een boomwachter, Romio, bij het gezigt der onbestuurde machine, niet alleen de tegenwoordigheid van geest en den moed had, om zich met gevaar van zijn leven op de machine te begeven, maar ook de bekwaamheid en behendigheid om haar te besturen en tot staan te brengen. Het bestuur van de Lomb.-Ven. en centraal Italiaansche spoorwegen heeft aan deze daad dadelijk door een geschenk van 200 lire, met voorbehoud van verdere belooningen, regt doen wervaren; de schuldigen, een machinist, twee stokers en een wagenmeester zijn dadelijk door ontslag uit hunne dienst gestraft.

— In de kunstwereld alhier verwekt een proces, dat eergisteren plaats vond, groot opzien. De zaak betrof den schilder Aigner, welke zich in den laatsten tijd ook geroepen gevoelde, om als kunstbeoordeelaar in de dagbladen op te treden en hierbij vooral den directeur der kunst-akademie, den Heer Ruben, met veel hevigheid en scherpte aanviel. Als getuigen traden o. a. op de referent bij het ministerie voor kunstzaken, graaf F. Thun, een broeder van den minister, en verscheidene professoren bij de akademie. De aangeklaagde kon zeer weinig aanvoeren tot zijne verdediging, terwijl de directeur een brief bijbragt, waarin de Heer Aigner aanbod, den aangevallene in dezelfde dagbladen, waarin

hij hem aangevallen had, te verdedigen. Dit laatste gaf vooral aan de zaak van den Heer Aigner eene ongunstige wending, en hij werd wegens belediging tot 6 weken gevangenis veroordeeld.

DENEMARKEN.

Een brief uit Kopenhagen, in de Fransche dagbladen opgenomen, zegt dat de koning van Denemarken, Ferdinand VII, het voornemen heeft om afstand van den troon te doen, en met zijne echtgenoot, de gravin Danner, in Zwitserland te gaan wonen, ten einde het landelijk leven en zijne geliefkoosde uitspanningen, de jacht en de visscherij, te genieten. Dit besluit zou een gevolg zijn der staatkundige verwickelingen in Denemarken, die in de laatste dagen nog vermeerderd zijn door verschillende nota's van Pruisen en Oostenrijk.

Indien de koning dat voornemen verwezenlijkt, zal hij zijn oom, prins Ferdinand, die weder in zijne betrekking van opperbevelhebber van het leger is hersteld, doch wiens verlichte denkbeelden verre bij die des konings ten achteren staan, tot opvolger hebben.

RUSLAND.

St. Petersburg, 8 Nov. Voortdurend verzacht de keizer de straffen, die met eene te groote strengheid sommigen veroordeelden zijn opgelegd. Ook heeft Z. M. bevolen, dat al de van humane rangen ontzette en als soldaten in de corpora in gelijde officieren, indien zij een goed gedrag aan den dag leggen, als onderofficieren en zelfs, indien zij reeds tot dien graad zijn benoemd, weder als officier moeten worden aangesteld.

— Men leest in den *Moniteur van het leger*.

Een brief uit de Krim, door een fransch reiziger den 25 October geschreven en ons medegedeeld, bevat bijzonderheden omtrent dat land, te belangrijker, daar zij de onnaauwkeurige berichten, onophoudelijk door sommige organen der vreemde pen rondgestrooid, ten volle logenstraffen.

Men moet erkennen, dat de Russen te Sebastopol loyaal de voorwaarden van het Parijsche tractaat ten uitvoer brengen. Het keizerlijke gouvernement heeft nog geen enkel plan gemaakt, om de plaatselijke verdedigings werken te vernieuwen of een vloot in de zwarte zee samen te stellen. De op de reede, in de havens en in de baaien gezonkene oorlogschepen worden niet opgevischt. Enkel heeft men beproefd, om den ingang der reede toegankelijk te maken, ten einde de koopvaardij schepen daarin toevlugt zouden kunnen nemen; met dit doel heeft men de masten en tuigen der gezonkene schepen uit den weg geruimd, doch de rompen zijn zoo in het zand gedrongen, dat het onmogelijk is, ze er uit te trekke. Sommigen door het havenbestuur van Odessa gezonden duikers hebben bevonden, dat enkelen dier schepen geheel in den modder zijn verdwenen.

Overigens is de haven geheel verlaten. De handel geeft de voorkeur aan die van Kamiesch, als in alle opzigten gunstiger gelegen en beter geschikt voor de behoeften der maritieme nijverheid.

De stad Sebastopol is steeds een puinhoop, in wier midden zich eenige, aan rijke lieden toebehoorende huizen, die ze hebben doen herstellen en eenige, in den oorlog gespaarde of gedurende den vrede hertelde monumenten verheffen.

Een groot aantal lieden, tot de werkende volksklasse behoorende, doch die door den oorlog van bestaan en woning beroofd waren, is in de wijk, alwaar zij woonden, terug gekeerd, maar daar leven zij in het midden der puinhoopen, waarin zij tijdelijke verblijfplaatsen hebben opgeslagen, om tegen de guurheid van het weder beveiligd te zijn.

De markten, straten en omstreken van Sebastopol zijn nog immer bedekt met projectielen, puin en sporen van brand. Men schat de tegenwoordige bevolking op ongeveer 4000 zielen, een tiende van vroeger. De rijken en armen hebben hunne hotels en huisjes weder in bezit genomen, doch bewonen die verblijven, welke slechts verwoesting en ellende ademen, niet.

Volgens de laatste tijdingen verwachtte men den maarschalk Prins Woronzou van Odessa. Naar men zegt, wil hij zijn oud paleis weder doen opbouwen en door zijn voorbeeld de groote stad, die hem altijd zoo naauw aan het hart lag, op nieuw eenig leven schenken.

Behalve een wachtpost van 80 man in de kleine kaserne van de zeestraat, aldaar geplaatst tot handhaving der openbare rust en een douaniers post ter bewaking der vorige quarantaine plaats, ziet men in dat gedeelte der stad, noch troepen, noch garnizoen, noch het minste spoor eener versterkte plaats.

De forten, bastions, redans, allen zijn vernield, digt geworpen, voor altijd verdwenen. De arme volksklasse heeft thans geen andere bron tot bestaan, dan in de boerderijen in den omtrek te gaan werken, alwaar zij in den afgeloopen zomer veel werk vonden, uithoofde der noodzakelijkheid, waarin de eigenaars zich bevonden, om ze weer te doen herstellen en in orde te brengen.

Het noordergedeelte der stad, waarin het Russische leger, zich na de inname van het zuiden, had teruggetrokken, ziet er eenigzins beter uit. De forten zijn blijven bestaan, doch zoo zwak bezet, dat het garnizoen nauwelijks sterk genoeg is om ze te onderhouden en ze in geen geval zou kunnen verdedigen. Het fort Constantijn, vroeger een garnizoen hebbende van 500 man, heeft er nu slechts een van 30, het Noorderfort, in stede van 2000, niet meer dan 80 en zoo al de andere versterkingen in evenredigheid, zoodat die garnizoenen niet anders dan als wachtposten beschouwd kunnen worden.

ZWITSERLAND.

Zwitsersche Grenzen, 30 Nov. Uit Bern schrijft men, dat de generaal Dufour aan den bondsraad zeer onaangename openingen gedaan heeft, betreffende verscheidene opmerkingen, welke hem in de bureaux van het ministerie van buitenl. zaken te Parijs gemaakt werden; zoo werd hem o. a. te gemoet gevoerd, dat de vroegere monarchale regering te Neuchâtel, hoe Pruisisch gezind zij ook geweest was, toch degelijke waarborgen aan de Fransche regering verschaft had, die zij nooit verloochende, voornamelijk ten opzichte van de politie op de vreemdelingen, de uitgewekenen en de drukpers. De tegenwoordige regering van Neuchâtel daarentegen zal zich deze aanmerkingen bezwaarlijk aantrekken, daar hare kracht hoofdzakelijk op de vreemdelingen berust,

die zij, zoo als men weet, tot het deelnemen aan de stemmingen toegelaten heeft.

— De generaal Dufour is van Bern, hetwelk hij den 26sten Nov. verliet, te Genève teruggekeerd. Als hoofdreduntaat van zijne zending naar Parijs deelt men thans als stellig mede, dat het hem gelukt is, den Keizer te bewegen, dat Pruisen verzocht worde den vorm van zijn verzoek tot vrijlating der Neuchâteller gevangenen te wijzigen. Overigens moet de bondsraad, sedert de terugkomst des generaal Dufour, aanmerkelijk gunstiger gestemd zijn voor eene amnestie. De Fransche gezant, de Heer de Salignac-Fenelon, laat zich sedert eene week bijna dagelijks in den zetel van den bondsraad zien. De Pruisische gezant, de Heer v. Sydow, had den 26sten een gehoor bij den bondsresident Stämpfli. Dit bezoek had ten doel, om afscheid te nemen van den bondsresident, daar de Heer v. Sydow dezer dagen naar zijn post als regerings-president in de hertogdommen Hohenzollern zal terugkeeren.

SPANJE.

Madrid, 13 November. Sinds eenige dagen bevindt zich het ministerie in groote verlegenheid; niets voert het uit en een geest van besluiteloosheid en aarzeling schijnt zich van hetzelfde te hebben meester gemaakt. De hertog van Valence (Narvaez) zelf is uit het veld geslagen en even als zijne collega's als het ware in een hoek gedrongen, waaruit hij zich niet weet te redden. Hij heeft zich te veel gehaast om aan den invloed der geestelijken toe te geven, en die invloed haart hem nu de grootste moeilijkheden. Herhaaldelijk stelde hij het weder oproepen der Cortes op den voorgrond en werd daarin levendig door de ministers van staat en justitie ondersteund, doch ontmoette ook een hevigen tegenstand bij de vier overige ministers, die door het hof worden gerugsteund.

Wat de *la Epoca* ook er van zeggen moge, de koningin wil de Cortes niet bijeen geroepen zien en de koning nog minder. Dat derhalve deze kwestie de steen des aanstoots zal worden, waarop het tegenwoordig ministerie zich zal verbrijzelen, wordt zelfs door de in de Spaansche staatkunde ondervindingrijkste mannen stellig vooruitgezien en voorgezegd.

Narvaez schijnt, vooral in zijne verhouding met de koningin, niet meer die geestkrachtige man te zijn van vroeger. Waar is het echter, dat koningin Isabella zich in hare ondervindingloze jeugd door hare ministers liet leiden, terwijl de thans haar omringende geestelijkheid haar zoo dikwiel herhaald heeft, dat zij zelve moet regeren, dat zij zich aan den raad harer ministers niet meer stoort. Zij was honderdmaal gelukkiger toen zij zich nog vergenoegde met slechts constitutionele koningin te zijn.

— Men leest in *La Epoca*:

Sedert eenige dagen loopt het gerucht, dat onze koningin door de zoons van Don Carlos, en natuurlijk alsdan ook door de mannen, die hunne zaak getrouw zijn gebleven, erkend zal worden. Men twijfelt echter of Montemolin, even zoo als zijne broeders Don Juan, Don Fernando en Don Sebastiaan, zal handelen en weet niet of die prinsen, na die erkenning, in Spanje zullen komen of in den vreemde verblijven.

Madrid, 15 November. Gisteren avond is er ministerraad gehouden onder voorzitterschap van de koningin en niettemin geene verandering in den stand der zaken gekomen. Maarschalk Narvaez heeft voor een hooger en wil moeten bukken, ofschoon hij zich gedurende twee uren krachtig in een tegenovergestelden zin deed hooren. De heer Pidal begon met de kwestie der aanstaande oproeping van de Cortes aan te roeren; hij drong er levendig op aan, zeggende, dat het land met angst die beslissing verwachtte, om wel overtuigd te worden, dat het ministerie den waren constitutionelen weg insloeg. De koningin bewaarde een diep stilzwijgen. De minister van marine, generaal Lasundi, antwoordde den heer Pidal en trachtte hem te doen begrijpen, dat die maatregel nog geen haast had. Toen ondersteunden de maarschalk Narvaez en de minister van gratie en justitie den heer Pidal, doch traden, tegenover de houding der koningin, die haar groot misnoegen niet kon verbergen, terug, ongetwijfeld zich te zwak gevoelende om de worsteling vol te houden.

— De desertie der personen, geroepen om een deel van het staande leger uit te maken, na geloot te hebben in het vertrouwen, dat zij tot de reserve zouden behooren, neemt van dag tot dag toe. De minister van oorlog heeft strenge bevelen uitgevaardigd om die desertie tegen te gaan. Grootendeels hebben die manschappen, hun stad of dorp verlatende, ook hunne middelen van bestaan moeten laten varen en daardoor ziet men op verschillende plaatsen van het schiereiland, benden gewapende mannen te voorschijn komen, die de veiligheid der wegen in gevaar brengen, doch die omstandigheid wachtten de ministerieele bladen zich wel openbaar te maken.

— Gisteren werden de heeren Cea, directeur-generaal der loterijen en Jacinta Leon, ex-gedeputeerde der Canarische eilanden, handgemeen in de straat Alcala, eene der sterkst bezochte van Madrid, en vochten in tegenwoordigheid van een talrijk publiek. De heer Cea beet den heer Leon een stuk uit het oor en deze betaalde hem daarvoor met eene goede dragt stokslagen en sloeg hem den neus plat. Waarlijk een stichtelijk tooneel van de zijde van twee personen, die tot de gematigde partij behooren.

ITALIE.

Z. M. de koning van Napels heeft gratie verleend aan de wegens staatkundige misdaden veroordeelden Pasqueti de Rosa en Vincenzo Farini. De brief, welke deze tijding mededeelt, berigt ook, dat de Fransche oorlogscorvet *Duchayla*, voor Napels gestationneerd, naar Messina is vertrokken. Het heeft de aandacht getrokken, dat de commandant van dien bodem, de heer de Longueville, bij al de voornaamste autoriteiten en den plaatselijken commandant van Napels bezoeken heeft afgelegd. Het Engelsche oorlogsvaartuig, dat zich in die wateren bevond, is naar Palermo gezeld. De officieren dier beide schepen hebben zich zeer dikwiel aan wal begeven en zijn door alle ambtenaren en particulieren, waarmede zij in aanraking kwamen, zeer wel ontvangen. Men zegt, dat zij, toen zij vertrokken, ten zeerste met het land waren ingenomen.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA, BIJ W. BRUJNING.